

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА
СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЂА
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: НОВЕМБАР 2020. ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 6:
ПРИМЈЕНА УПРАВЉАЧКОГ РАЧУНОВОДСТВА

I – ТЕСТ ПИТАЊА

1. Управљачко рачуноводство укључује:

- a) обрачун диференцијалних вриједности,
- b) рачуноводствено буџетирање и буџетску контролу,
- c) „СVP“ анализу,
- d) примјену различитих дисциплина.

2. Обрачун трошкова залиха по суперваријабилном (енг. throughput costing) обрачуну у трошкове залиха укључује:

- a) трошкове директног материјала,
- b) трошкове индиректног материјала,
- c) директне трошкове производње,
- d) индиректне трошкове производње.

3. Оперативни левериџ (полуга):

- a) помаже менаџерима да израчунају ефекте промјена у продаји на пословни (оперативни) добитак,
- b) једнак је количнику контрибуционе марже и пословног добитка,
- c) описује ефекте промјена варијабилних трошкова на пословни добитак,
- d) описује ефекте промјена фиксних трошкова на пословни добитак.

4. Завршни корак процеса буџетирања је припрема:

- a) буџета крајњих залиха производа,
- b) буџета трошкова продатих производа,
- c) буџетираног биланса успјеха,
- d) буџета непроизводних трошкова.

5. Стандардни трошкови су:

- a) трошкови прошлих периода,
- b) трошкови који се заснивају на утврђеним нормама ефикасности,
- c) трошкови који искључују негативне аспекте из претходних стандарда,
- d) трошкови који укључују промјене за које се очекује да настану.

6. Кораци у буџетирању варијабилних индиректних трошкова су:

- a) одабир временског периода за израчунавање планираних трошкова (обично 12 мјесеци),
- b) одабир база које ће се користити у алокацији варијабилних индиректних трошкова за носиоце трошкова,
- c) идентификовање варијабилних индиректних трошкова повезаних са сваком зом за алокацију,
- d) израчунавање износа варијабилних индиректних трошкова за планске базе за алокацију трошкова.

7. Примјеном апсорпционог обрачуна трошкова и резултата менаџери могу да повећају оперативни (пословни) добитак:

- a) смањењем производње ако нема довољне потражње,
- b) повећањем производње иако нема довољне потражње,
- c) одлагањем одржавања машина за наредне периоде,
- d) пребацивањем на израду наруџби које садрже најмање износе фиксних трошкова.

8. Распоређивање прихода од производа у заједничком пакету може се реализовати на основу:

- a) методе опортунитетних трошкова,
- b) методе одабране појединачне (самосталне) вриједности продајне цијене, прихода или јединичног трошка,
- c) инкременталне методе,
- d) ниједан од наведених метода није тачан.

9. Одступање од обима продаје:

- a) је разлика статичког и флексибилног буџета на другом нивоу анализе,
- b) укључује одступање од продајног микса,
- c) укључује одступање у количини продаје,
- d) не односи се ни на једну наведену тврдњу.

10. Диференцијални трошкови су:

- a) трошкови пропуштених алтернатива,
- b) ирелевантни трошкови,
- c) релевантни трошкови,
- d) трошкови који се разликују у различитим алтернативама.

11. Које од наведених тврдњи представљају претпоставке за кориштење CVP анализе (енг. Cost-Volume-Profit):

- a) Укупни трошкови се могу подијелити на фиксну и варијабилну компоненту.
- b) Понашање укупних трошкова и прихода је нелинеарно у односу на број јединица за релевантни опсег.
- c) У обрачун се укључује вријеме и вриједност новца.
- d) Промјене у нивоу прихода и трошкова појављују се само због промјене обима производње или промјене обима продаје.

12. Укупан приход је 2.000 КМ, укупни фиксни трошкови 300 КМ, а контрибуцијска маржа 500 КМ. Добит од пословања износи:

- a) 200
- b) 500
- c) 1.700
- d) 1.800

13. У уобичајене типове центара одговорности не спадају:

- a) центри трошкова
- b) центри расхода
- c) профитни центри
- d) центри прихода

14. Руководиоци центра прихода су одговорни за:

- a) трошкове
- b) приходе
- c) профит
- d) инвестиције

15. Анализа три варијансе користи:

- a) варијансу потрошње
- b) варијансу ефикасности
- c) варијансу флексибилног буџета
- d) варијансу обима продаје

16. Узроци повољне разлике између стварне и обрачунске цијене материјала могу бити:

- a) менаџер за набавку склопио је посао вјештије него што је планирано у обрачуну
- b) менаџер за набавку купио је већу количину него што је обрачунато, па је добио попуст на количину
- c) цијене материјала на тржишту умањене су неочекивано
- d) обрачунате куповне цијене су направљене без пажљиве анализе тржишта.

17. Заокружити тачну тврдњу:

- a) Разлика ефикасности је разлика између стварне количине кориштеног улаза и обрачунате количине улаза који су требали бити у употреби, помножени са обрачунском цијеном.
- b) Разлика ефикасности је разлика између стварне цијене и обрачунске цијене помножене са стварном количином узетог излаза.
- c) Разлика ефикасности је разлика између стварне количине кориштеног улаза и обрачунате количине улаза који су требали бити у употреби, помножени са стварном цијеном.
- d) Разлика ефикасности је разлика између стварне цијене и обрачунске цијене помножене са планском количином узетог излаза.

18. Двије компоненте од којих се састоји варијанса флексибилног буџета су:

- a) варијансе ефикасности и варијансе цијена
- b) варијансе цијена и варијансе обима производње
- c) варијансе ефикасности и варијансе обима производње
- d) варијансе потрошње и варијансе обима продаје

19. У избору између више производа у условима ограничених капацитета менаџер ће фаворизирати:

- a) производ који има највећу продајну цијену
- b) производ који има највећу потражњу
- c) производ који носи највећу контрибуцијску маржу по јединици
- d) производ који носи највећу контрибуцијску маржу по јединици ограничених ресурса

20. Заокружите тачну(е) тврдњу(е):

- a) Диференцијални трошак је додатни трошак који се појављује за активности, док је инкрементални трошак разлика у трошковима између двије алтернативе.
- b) Инкрементални трошак је додатни трошак који се појављује за активности, исто као и диференцијални трошак.
- c) Инкрементални трошак је додатни трошак који се појављује за активности, док је диференцијални трошак разлика у трошковима између двије алтернативе.
- d) Инкрементални трошак је разлика у трошковима између двије алтернативе, исто као и диференцијални трошак.

II – ЗАДАЦИ:

Задатак број 1:

Предузеће „А“ се бави производњом и продајом телевизора. Од управљачког рачуновође је тражено да припреми извјештај о остварењима по основу продаје на тржишту Белгије. Буџетски и стварни резултати за 2019. годину су сљедећи:

Буџетске вриједности за 2019. годину				Стварне вриједности за 2019. годину			
Продајна цијена (н.ј.)	Варијабилни трошкови по производу (н.ј.)	Продате количине (ком.)	Продајни микс (%)	Продајна цијена (н.ј.)	Варијабилни трошкови по производу (н.ј.)	Продате количине (ком.)	Продајни микс (%)
16	12	40.000	20%	15	11	37.800	18%

Поред наведених података познато је да је укупна буџетска продаја предузећа „А“ планирана за 200.000 јединица, док је стварна укупна продаја износила 210.000 јединица.

I Износ и карактер одступања од вриједности у статичком буџету износи (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 16.800 н.ј. (Н)
- b) 8.000 н.ј. (П)
- c) 12.400 н.ј. (Н)
- d) 8.800 н.ј. (Н)

II Износ и карактер одступања од вриједности у флексибилном буџету износи (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 8.000 н.ј. (Н)
- b) 0 н.ј.
- c) 4.400 н.ј. (Н)
- d) 8.600 н.ј. (П)

III Износ и карактер одступања у обиму продаје износи (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 8.800 н.ј. (Н)
- b) 12.400 н.ј. (Н)
- c) 8.000 н.ј. (Н)
- d) 4.400 н.ј. (П)

IV Износ и карактер одступања у продајном миксу је (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

- a) 24.000 н.ј. (Н)
- b) 8.800 н.ј. (Н)
- c) 16.800 н.ј. (Н)

d) 8.000 н.ј. (II)

V Износ и карактер одступања у количини продаје је (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

a) 11.600 н.ј. (II)

b) 8.000 н.ј. (II)

c) 4.400 н.ј. (II)

d) 8.000 н.ј. (II)

VI Одступање у обиму продаје ће бити једнако одступању у продатој количини само уколико (одговор потврдити одговарајућом калкулацијом):

a) је плански контрибуциони резултат једнак стварном контрибуционом резултату

b) се позитивно одступање од вриједности статичког и флексибилног буџета анулирају

c) одступање у величини тржишта не постоји

d) одступање у продајном миксу не постоји.

Доказ за одговоре I, II, III, IV, V и VI:

Задатак број 2:

Полазне информације су:

Подаци	Година		
	I	II	III
Почетне залихе	0	400	100
Производња	1.600	1.000	2000
Продаја	1.200	1.300	1.500
Крајње залихе	400	100	600

Опис	Износ по јединици
Продајна цијена	50
Производни варијабилни трошкови	
- директни материјал	5,5
- директни рад	2
- индиректни производни трошкови	2,5
Укупно производни варијабилни трошкови	10
Варијабилни трошкови маркетинга	9,5
	Укупни износ
Фиксни трошкови производње	12.000
Фиксни трошкови маркетинга	10.800

Деноминатор (нормални капацитет) је 1.600 јединица. Производња у току је нула. Све варијансе се отписују на терет расхода периода у којем су настале.

Саставити биланс успјеха по:

- а) варијабилном систему,**
- б) апсорпционом систему.**